

Projekt

z dnia 20 października 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ BĘDZINA**

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 roku, poz. 1372) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2021 roku poz. 1119)

**Rada Miejska Będzina
uchwała:**

- § 1. Przyjąć „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok”, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały, będący jej integralną częścią.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Będzina.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZYDENT MIASTA

Anna Drzewiecka

NACZELNIK
Wydziału Polityki Społecznej
i Działalności Gospodarczej

Agata Wyderka-Pietrzyk

Akceptuję pod względem
formalno-prawnym

Paulina Niedziela-Żurecka
radca prawny

SEKRETARZ MIASTA / SKARBNIK MIASTA

Magdalena Rogowicz *Anna Pawezowska*

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Będzina
z dnia ..... 2021 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok

Wydział Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej
listopad 2021

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia	4
1. Charakterystyka spożycia alkoholu w Polsce na tle świata	4
2. Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – używanie alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych przez młodzież. Dane ogólnopolskie.	6
3. Używanie alkoholu przez dorosłych mieszkańców Będzina	8
4. Alkohol i inne zagrożenia wśród dzieci i młodzieży na terenie miasta	10
5. Rynek alkoholowy w Będzinie	13
III. Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc mieszkańcom miasta w rozwiązywaniu problemów alkoholowych	16
1. Znajdujące się na terenie miasta	16
2. Znajdujące się poza terenem miasta	18
IV. Zadania Cele i Metody Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	20
Zadanie Nr 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	20
Zadanie Nr 2: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	21
Zadanie Nr 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży	22
Zadanie Nr 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	24
Zadanie Nr 5: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	24
Zadanie Nr 6: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	25
Zadanie Nr 7: Monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych	25
Zadanie Nr 8: Prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu	26
V. Zadania, kompetencje i sposób wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	28
VI. Źródła i zasady finansowania zadań programu	29
VII. Realizatorzy programu	29

I. Wprowadzenie

Napoje alkoholowe negatywnie wpływają na organizm, odwadniają i obniżają odporność organizmu. Badania pokazały, że spędzając większość czasu w domu, wiele osób chętniej sięga po alkohol. Niepozorny jeden kieliszek wina lub jedno piwo wypite wieczorem małymi krokami prowadzi do wyrobienia nawyku, a w dalszej kolejności do uzależnienia.

WHO ostrzega, że spożywanie alkoholu w czasie zagrożenia COVID – 19 nie tylko negatywnie wpływa na stan zdrowia. Ma też istotny wpływ na stosunki rodzinne i społeczne. Regularne picie alkoholu może prowadzić do zaburzeń o podłożu psychicznym, do stanów lękowych i depresyjnych. Może zwiększać ryzyko urazów, nasila agresję i przemoc domową.

Sięganie po napoje wysokoprocentowe nie chroni przed zakażeniem, wręcz przeciwnie osłabia organizm, powodując spadek odporności, tym samym zwiększając podatność na infekcję. WHO zachęca, aby rezygnować ze spożycia alkoholu i dbać o zdrowie, jednocześnie nawołując rządy do podjęcia systemowych działań mających na celu ograniczenie dostępu do napojów alkoholowych.

Spożywanie alkoholu jest powszechnie uznawane za istotny czynnik ryzyka powstania wielu schorzeń. Powoduje również powikłania i ewentualny trudniejszy powrót do zdrowia. Alkohol niekorzystnie działa na wiele narządów i układów organizmu. Według WHO szkodliwość alkoholu jest jednym z wiodących czynników ryzyka utraty zdrowia na całym świecie. Narządem szczególnie narażonym na toksyczny wpływ alkoholu etylowego jest wątroba. Zachodzą w niej główne przemiany alkoholu. Pierwszym stadium nieprawidłowości jest alkoholowa choroba wątroby, która prowadzi do kolejnych etapów: stłuszczenie, zapalenie, zwłóknienie, marskość i nowotwór. Skutkiem alkoholizmu mogą być również zaburzenia układu sercowo – naczyniowego. Wiele badań wskazuje, że regularne picie niewielkich dawek działa korzystnie i obniża ryzyko danych chorób, jednakże przy większych ilościach ryzyko to znacznie wzrasta. Dotyczy to choroby wieńcowej, nadciśnienia i niewydolności serca. Skutkiem nadużywania alkoholu mogą być również inne nowotwory: jamy ustnej, przełyku, krtani, woreczka żółciowego, jelita grubego, piersi, prostaty oraz płuc.

Podstawowe regulacje prawne dotyczące polityki wobec alkoholu zawarte są w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych, wskazał zadania z tego zakresu, źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy Będzin. Wyznacza zadania, w ramach których Miasto Będzin zamierza podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025 – wpisując się w 2 cel operacyjny obejmujący profilaktykę uzależnień, uwzględniając także Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu. Stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Będzina. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych, oparty o metody od lat sprawdzone i realizowane przez gminę. Zadania zawarte

w Programie będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z negatywnych zjawisk związanych ze spożywaniem alkoholu przez społeczność lokalną

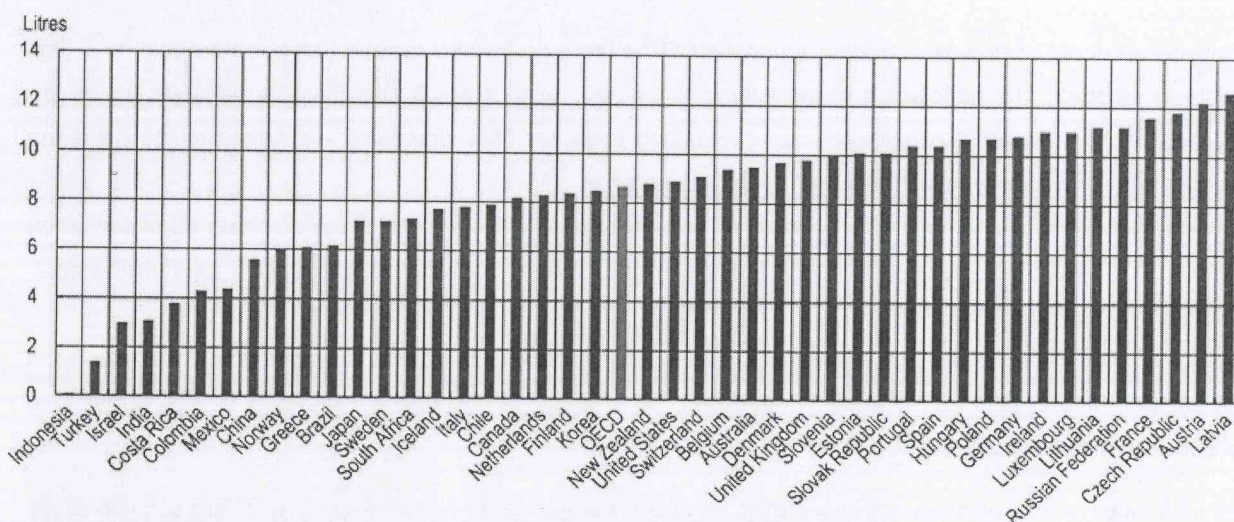
II. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia

1. Charakterystyka spożycia alkoholu w Polsce na tle świata.

Jak wynika z raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), uwzględniającego 52 kraje świata – średnio 11,3 litra czystego alkoholu przypada rocznie na mieszkańca kraju należącego do UE. Z opracowania wynika, że przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych (osoby powyżej 15 roku życia) i jeden na pięciu nastolatków, którzy 15 lat jeszcze nie ukończyli. Szkodliwe picie alkoholu wśród młodych dorosłych jest powszechne. Alkohol pije ponad 60% nastolatków w wieku 15 lat, a co piąty już co najmniej dwukrotnie doświadczył nietrzeźwości.

Wśród mieszkańców krajów należących do OECD w 2018 roku na osobę przypadało 10 litrów czystego alkoholu – odpowiada to dwóm butelkom wina lub prawie 4 litrom piwa tygodniowo. Średnia dla państw Unii Europejskiej wynosi 11,3 litra na mieszkańca, w państwach G 20 to niemal 3,5 litra mniej – 7,9 litra na głowę. We wszystkich badanych krajach mężczyźni spożywają więcej alkoholu niż kobiety, średnio trzy razy więcej. Co wiadomo o konsumpcji alkoholu w czasach pandemii COVID – 19. Raport pokazuje, że podczas pierwszego lockdownu 43% osób zgłosiło, że piło częściej, 25% deklaroowało, że rzadziej, a 32% nie zgłosiło żadnych zmian w tym względzie. Okoliczności spowodowane zamknięciem gospodarek sprawiły, że sprzedaż alkoholu w barach i restauracjach gwałtownie spadła, ale została zastąpiona wzrostem sprzedaży poza lokalami.

Państwa, w których spożywa się najwięcej czystego alkoholu to Łotwa i Austria.

Źródło: oecd.org/health/preventing-harmful-alcohol-use-6e4b4ffb-en.htm

Na Łotwie rocznie na mieszkańca przypada 12,8 litra czystego alkoholu – mężczyźni 20,9 litra, kobiety 6,1 litra. Odpowiada to mniej więcej 2,6 butelkom wina lub 4,9 litrom piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i starszą. Co najmniej raz w miesiącu upija się 44% dorosłych. W Austrii zaś na jednego mieszkańca rocznie

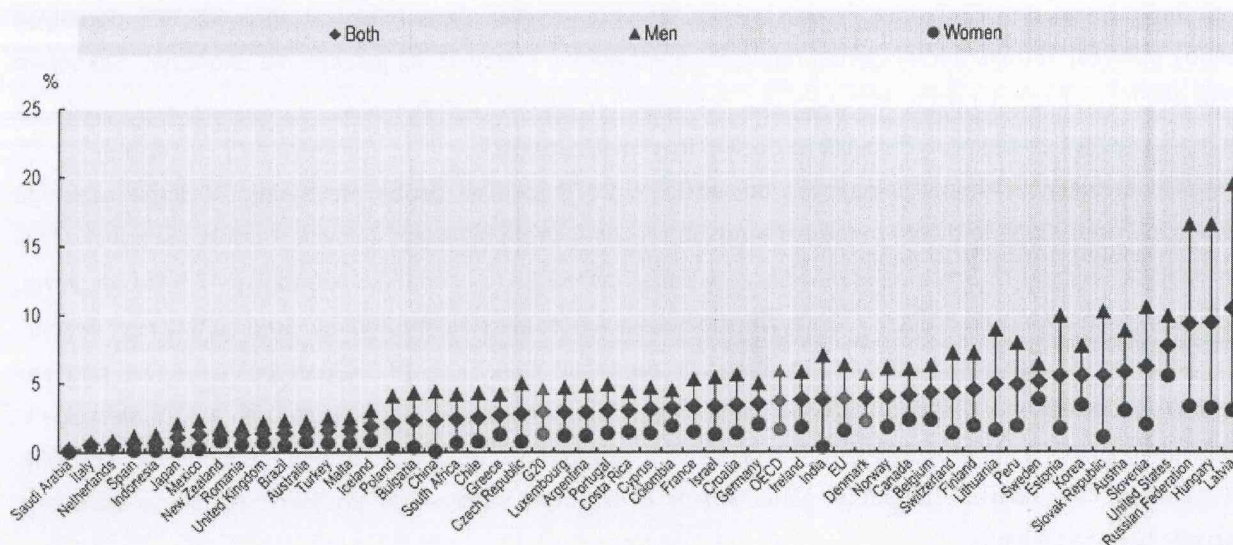

przypada 12 litrów czystego alkoholu, mężczyźni 18,5 litra, kobiety 5,8 litra, co odpowiada mniej więcej 2,5 butelkom wina lub 4,6 l piwa tygodniowo na osobę.

Jak pokazuje powyższa grafika Polska zajmuje pod tym względem 10 miejsce.

W krajach OECD od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji, czyli około 50 mln ludzi. Podczas gdy średnia dla krajów Unii Europejskiej jest podobna, dla krajów G 20 wynosi 2,9%. We wszystkich krajach częstość występowania uzależnienia jest wyższa u mężczyzn niż u kobiet. Na tym tle wyróżniają się Łotwa, Węgry i Federacja Rosyjska.

Szczegóły przedstawia poniższa grafika.

Źródło: oecd.org/health/preventing-harmful-alcohol-use-6e4b4ffb-en.htm

Spożycie alkoholu w Polsce - według analiz OECD na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada mniej więcej 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35% dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80% butelki wina lub 1,5 litra piwa.

W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62 % częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie.

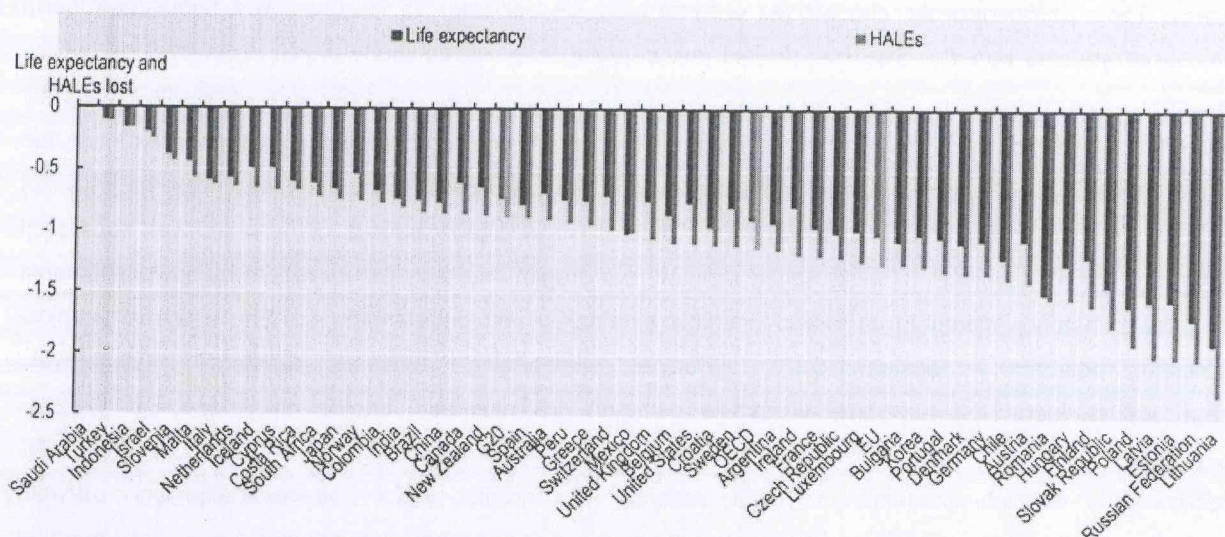
Jeżeli zaś chodzi o młodzież, 17 % chłopców i 21 % dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42 % większe szanse na dobre wyniki w szkole.

Jak takie spożywanie alkoholu może wpłynąć na oczekiwaną długość życia? Analizy w 52 krajach wskazują, że generalnie do 2050 r. średnia długość życia spadnie o 0,9 roku. Największe spadki prognozowane są jednak w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Wg szacunków w ciągu następnych 30 lat z powodu chorób i urazów spowodowanych piciem alkoholu średnia długość życia skróci się u nas o 1,6 roku. Prognozy te uwzględniały wypijanie jednego drinka dziennie u kobiet i średnio 1,5 drinka dziennie u mężczyzn.

To wysoki wynik (na pokazanym wykresie jest to wskaźnik HALE). Gorzej od nas wypada tylko Litwa (długość życia skróci się o 1,9 roku) i Rosja (1,7 roku). Wskaźnik dla Estonii i Łotwy również wynosi 1,6 roku.

Szczegóły przedstawia poniższy wykres.

Źródło: oecd.org/health/preventing-harmful-alcohol-use-6e4b4ffb-en.htm

2. Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży - używanie alkoholu, tytoniu, innych środków psychoaktywnych przez młodzież. Dane ogólnopolskie.

Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań niebezpiecznych dla zdrowia, jak używanie substancji psychoaktywnych. Liczne badania wykazały, że zachowania ryzykowne najczęściej ze sobą współwystępują. Jedno zachowanie pociąga drugie. Picie alkoholu czy odurzanie się często współwystępuje z zachowaniami agresywnymi, przestępczymi i wczesną aktywnością seksualną. Wiosną 2019 roku w ramach międzynarodowego projektu ESPAD zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80% uczniów z młodszej grupy i 92% uczniów z grupy starszej. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto- osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej grupy i 18,8% ze starszego rocznika. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% młodszych uczniów i 43,4% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 49,9% gimnazjalistów i 65,5% starszych uczniów. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 23% uczniów z grupy młodszej i 35,5% ze starszej. Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród

dziewcząt, jak i wśród chłopców. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców, niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez wiedzy lekarza. Takie doświadczenia, chociaż raz w życiu stały się udziałem 15,1% uczniów z młodszej kohorty i 18,3% ze starszej kohorty. Sięganie po leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, zwłaszcza alkoholu lub tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechniania używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest amfetamina – 4,2%, a wśród uczniów wyższego poziomu – ekstazy 5,1%. Aktualne, okazjonalne używanie substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, stawia marihuanę lub haszysz na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 9% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15,1% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Rozpowszechnienie używania nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Wśród gimnazjalistów 5,2%, a wśród starszych uczniów 5,3% używało kiedykolwiek tych substancji. Odsetek gimnazjalistów, którzy sięgali po „dopalacze” w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem wyniósł 2,5%. W starszej kohorcie takich uczniów było 2,2%. Używanie nowych substancji psychoaktywnych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji nielegalnych jest oceniana niżej. Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi.

Badani narażeni są przede wszystkim na oferty napojów alkoholowych, spośród substancji nielegalnych uczniom najczęściej proponowane są przetwory konopi oraz alkohol produkowany nielegalnie domowym sposobem. Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania, niż rodzaj substancji.

Okolo 1/5 uczniów grała, chociaż raz w życiu, w gry hazardowe, tj. takie gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać. W czasie ostatnich 30 dni takie zachowanie zadeklarowało 5,5% uczniów trzecich klas gimnazjów i 7,9% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Można szacować, że okolo 1% młodzieży może być zagrożonych hazardem problemowym.

Porównanie wyników badania z 2019 roku z wynikami wcześniejszych badań w zakresie picia alkoholu przez młodzież wykazuje kontynuację trendu spadkowego. Trochę inaczej rzecz się ma z substancjami nielegalnymi. Wskaźniki używania przetworów konopi dopiero w 2019 roku przełamały wcześniejszy trend wzrostowy. W zakresie wskaźników picia alkoholu i palenia tytoniu obserwowano proces zacierania się różnic związanych z płcią, który doprowadził do zrównania się kilku wskaźników używania tych substancji przez dziewczęta i chłopców. W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem przetworów konopi obserwujemy trend spadkowy odsetków badanych przypisujących

ich używaniu duże ryzyko. Ten niekorzystny trend w 2019 roku znajduje swoją kontynuację. Inaczej jest w obszarze napojów alkoholowych – odsetki respondentów skłonnych wiązać duże ryzyko z piciem w 2019 roku uległy zwiększeniu. W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wódka.

Źródło: <https://www.cinn.gov.pl/portal?id=166545>

3. Używanie alkoholu przez dorosłych mieszkańców Będzina.

Z informacji Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie wynika, iż w okresie od stycznia do września 2021 roku wpłynęły 82 wnioski dotyczące podjęcia działań wobec osób nadużywających alkoholu, o 13 mniej niż analogicznie w roku ubiegłym. Spośród wszystkich wniosków najczęściej, złożonych zostało przez Komendę Powiatową Policji - 42, następnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie – 31, rodzina skierowała – 8 wniosków, a kuratorzy rodzinni – 1 wniosek. W trakcie 23 posiedzeń Podkomisji, przeprowadzającej rozmowy motywująco - interwencyjne z osobami, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia od alkoholu, zaproszono łącznie 174 osoby. Po raz pierwszy zaproszono 83 osoby, w tym 59 mężczyzn i 24 kobiety. Na badania do biegłych sądowych skierowano 42 osoby. Do Sądu Rejonowego w Będzinie skierowano łącznie 40 wniosków, w tym 22 wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego z opinią biegłych, 18 wniosków dotyczyło podjęcia działań wobec osób które nie zgłaszały się na badania do biegłych, a zebrana dokumentacja świadczyła o występowaniu problemu alkoholowego. Do końca września biegli sądowi wydali 28 opinii w przedmiocie uzależnienia, z czego u 6 osób nie stwierdzono problemu nadużywania alkoholu.

Z danych uzyskanych od Prezesa Sądu Rejonowego w Będzinie wynika, iż na koniec września 2021 roku prowadzono 35 spraw dotyczących obowiązku leczenia odwykowego, to o 14 spraw więcej niż w roku ubiegłym. W przypadku 28 osób orzeczono leczenie w systemie ambulatoryjnym, a w stosunku do 7 osób orzeczono leczenie w trybie stacjonarnym.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie wynika, że w tym roku ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu skorzystały 104 osoby w 83 rodzinach. Stanowią oni 3,5 % ogółu osób objętych pomocą społeczną. Osoby te otrzymały świadczenia w łącznej wysokości 438 494,80 złotych. Na przestrzeni 9 miesięcy tego roku konsultanta ds. uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie, z tytułu problemu alkoholowego udzielił pomocy 67 osobom. Rozeznano 51 sytuacji rodzin, w związku z wnioskiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Konsultant ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w związku z problemem alkoholowym udzielił 41 konsultacji dla 36 osób.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu groźnych zmian w organizmie. Szkodliwe jest zarówno regularne picie, jak i krótkotrwale upijanie się. W następstwie picia rozwinąć się może szereg chorób, w tym wątroby, przewodu pokarmowego oraz układu krążenia. Część z nich rozwija się latami, w początkowym etapie nie dając objawów. Alkohol szkodliwie wpływa także na psychikę. Jest przyczyną uzależnienia, depresji, jak również psychoz. Z informacji otrzymanych z Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie wynika, iż na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku, w związku z nadużywaniem alkoholu hospitalizowanych było w Szpitalu w Czeladzi i w Będzinie łącznie 115 osób,

w tym 12 kobiet. W związku z zażywaniem innych substancji psychoaktywnych leczone były 42 osoby, w tym 16 kobiety. Odnotowano także 4 zgony z powodu nadużywania alkoholu.

Zjawisko picia alkoholu ma istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego. Przestępstwa i wykroczenia osób nietrzeźwych powodują zakłócenia ładu i porządku publicznego. Związek alkoholu z przestępczością wyraźnie pokazują policyjne statystyki.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Będzinie wynika, iż w okresie od stycznia do września tego roku ujawniono 1675 wykroczeń związanych z łamaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z czego 1121 osób ukarano mandatem karnym, to o 655 osób więcej niż w roku ubiegłym, a także zastosowano 440 pouczeń. Podjęto 913 interwencji dotyczących występowania przemocy domowej, to o 639 więcej niż analogicznie w roku ubiegłym, z czego 58 zakończono wdrożeniem procedury „Niebieskie Karty”. Komenda Powiatowa Policji odwiozła do Izby Wyrzeźwień w Sosnowcu 645 osób, 4 osoby zostały zatrzymane do wyrzeźwienia w PDOZ, 34 odwieziono do miejsca zamieszkania a 41 osób do placówek medycznych. Brak jest danych dotyczących liczby zatrzymanych kierujących, z wyszczególnieniem na terenie miasta Będzina. Dane dotyczą ogółem powiatu będzińskiego i jest to liczba 177 osób zatrzymanych, kierujących pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości, kierujący rowerami w stanie nietrzeźwości – 34 osoby, kierujący pojazdem mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu – 38 osób, kierujący rowerami po użyciu alkoholu – 5 osób.

Według danych Straży Miejskiej w Będzinie wynika, iż w tym samym okresie sprawozdawczym przeprowadzono 636 interwencji związanych z łamaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, to o 50 interwencji więcej niż w roku poprzednim. Najwięcej interwencji odnotowano w centrum miasta – 277, następnie w dzielnicy Grodziec – 88, Syberka – 86, Warpie – 54, Zamkowe - 53. Straż Miejska w Będzinie nałożyła 357 mandatów karnych, to 208 mandatów więcej niż w roku ubiegłym. Do Izby Wyrzeźwień w Sosnowcu odwieziono 391 osób, do miejsca zamieszkania 33 osoby.

Tylko w okresie od stycznia do września 2021 roku Sąd Rejonowy w Będzinie wydał 69 wyroków dotyczących przestępstw popełnionych przez osoby nietrzeźwe, w tym 7 kobiet.

Alkohol powoduje wielowymiarowe szkody prawne i społeczne. Ilość osób żyjących w Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym, będących dziećmi, małżonkami lub najbliższymi krewnymi ludzi uzależnionych można oszacować na około 3 do 4 milionów. Badania żon alkoholików wskazują, że blisko 80% tych kobiet oraz ich dzieci doświadcza przemocy ze strony swego męża lub partnera. Alkohol osłabia kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Przemoc przekazywana także bywa z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których wyrządza się krzywdę bliskim przyjmują zaobserwowany model reakcji małżeńskich za jedyny właściwy. Takie zachowanie jest dla nich normą. Wymuszanie swych racji za pomocą siły jest skuteczne. Bardzo często dorosłe dzieci alkoholików postępują tak samo jak ich rodzice. Dlatego tak ważna jest edukacja w zakresie agresji, przemocy, zarówno dorosłych ludzi, jak i młodych dzieci, które kształtują nowe pokolenie. W procesie wychodzenia z przemocy bardzo ważne

jest odbudowanie poczucia siły, mocy i wartości u osoby krzywdzonej. Ale ona sama nie jest w stanie tego uczynić. Potrzebuje wsparcia i pomocy z zewnątrz. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Tylko na przestrzeni pierwszych dziewięciu miesięcy tego roku pomoc otrzymało 46 osób, w tym 14 kobiet i 24 dzieci. Otrzymali oni wsparcie finansowe w wysokości 37 129,29 złotych. W związku z występującą przemocą w rodzinie Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadził 127 spraw, w tym 74 nowe wszczęte procedury „Niebieskie Karty”, o 10 więcej niż analogicznie w roku ubiegłym. Ponadto powołano 74 grupy robocze, opracowujące plan pomocy dla konkretnej rodziny. W sumie odbyło się 228 posiedzeń grup roboczych. W pełnym składzie Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie spotkał się 3 razy.

W okresie od stycznia do września tego roku Prokuratura Rejonowa w Będzinie wszczęła 56 spraw związanych z przemocą domową w rodzinach z terenu Będzina, to o 4 więcej niż w roku ubiegłym. Skierowano 34 sprawy do Sądu z aktem oskarżenia. Sąd Rejonowy w Będzinie wydał 54 wyroki związane z przemocą domową, to o 39 więcej niż analogicznie w roku ubiegłym.

4. Alkohol i inne zagrożenia wśród dzieci i młodzieży na terenie miasta.

a) picie alkoholu

Z przeprowadzonej w 2019 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wśród uczniów klas czwartych, piątych i szóstych wynika, że 13,59% odbyło już inicjację alkoholową. Pomimo tego, iż dostęp do alkoholu ocenili jako trudny, wręcz niemożliwy, ponad 37% z nich przyznało, że zna osoby niepełnoletnie spożywające napoje alkoholowe. Uwagę zwraca wynik wskazujący, iż ponad 21% badanych uczniów nie zna konsekwencji zdrowotnych picia alkoholu. Wśród uczniów klas siódmych i ósmych 45,3% ma za sobą inicjację alkoholową. Niepokojącym jest, iż w odpowiedzi na pytanie kiedy doszło do pierwszego kontaktu z alkoholem uczniowie najczęściej wskazywali na wiek 11 lat. Blisko 52% osób mających za sobą inicjację alkoholową zadeklarowało, że spożywało alkohol tylko raz. 30% z nich przyznało, że spożywa alkohol kilka razy w roku. Większość z tych osób przyznało, że rodzice nie wiedzą o ich kontaktach z alkoholem. Blisko 69% ankietowanych potwierdziło, że zna w swoim środowisku niepełnoletnie osoby pijące. Co więcej, dostęp do alkoholu w środowisku badanych został określony jako dość trudny, ale jednak możliwy. Wobec powyższego pozytywnym jest, że zdecydowana większość badanych, tj. ponad 90% posiada wiedzę w zakresie konsekwencji zdrowotnych spożywania alkoholu.

b) palenie papierosów

Do odbycia inicjacji nikotynowej przyznało się 9% ankietowanych z grupy młodszej, w tym 7,5% dziewcząt oraz 10,6% chłopców przyznało się do zapalenia papierosa. W grupie starszej do zapalenia papierosa przyznało się 40% badanych uczniów, z czego 25%, w tym 20% dziewcząt i 28% chłopców zapaliło e-papierosa, a 15%, w tym 18% dziewcząt i 12% chłopców paliło tradycyjne papierosy w tym 20% dziewcząt i 28% chłopców zapaliło e-papierosa. Należy zwrócić uwagę, iż osoby palące e-papierosy w zdecydowanej większości ponad 80% uważały, że są one mniej szkodliwe niż tradycyjne papierosy. Jak się okazało blisko 12% uczniów robi to za przyzwoleniem rodziców. W opinii większości uczniów dostęp do wyrobów tytoniowych jest łatwy. 21% oceniło go jako bardzo łatwy i tyle samo przyznało, że zakup papierosów jest raczej łatwy i właściwie każdy może je kupić. Jak wynika z pozyskanych danych 85% uczniów

zna w swoim otoczeniu niepełnoletnie osoby palące papierosy. Uczniowie stosunkowo wysoko ocenili swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji palenia tytoniu. 49% badanych zna ogólne skutki palenia, a 45% zadeklarowało, że potrafi dokładnie powiedzieć, jaki wpływ ma palenie na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 6% uczniów przyznało, że nie posiada wiedzy w tym zakresie.

c) przemoc i agresja w środowisku szkolnym

Bycie ofiarą przemocy jak i świadomość obecności w szkole osób, których się boimy, wpływa na nasze codzienne funkcjonowanie. Często prowadzi do zamykania się w sobie, wycofania, a nawet obwiniania, że to z nami jest coś nie tak, dlatego ktoś w stosunku do nas stosuje przemoc. Nauczyciele powinni zatem kontrolować, aby zjawisko przemocy nie rozprzestrzeniało się. Tym bardziej, że na pytanie kogo w pierwszej kolejności uczniowie powiadomią, jeśli będą świadkiem lub ofiarą przemocy, blisko 64% odpowiedziało, że wychowawcę, dyrektora szkoły lub pedagoga. 18% uczniów w sytuacji zagrożenia szukałoby pomocy u rodziców, a 8% wsparcia u kolegów, 5% wskazało na Policję, a 1% na rodzeństwo. Pozostałe 4% uczniów nie powiedziałoby o takim fakcie nikomu. Z badań przeprowadzonych wśród uczniów klas siódmych i ósmych wynika, że zdarza im się obserwować zjawiska przemocy w szkole i jak deklarują najczęściej występują one kilka razy w miesiącu. 36% respondentów przyznało, że doświadczyło przemocy w szkole, a 21% stwierdziło, że są w szkole uczniowie, przed którymi odczuwają lęk. Najczęściej spotykanymi wśród uczniów formami przemocy okazała się agresja słowna, ośmieszanie i wulgaryzmy. Ponad 52% ankietowanych przyznało, że doświadczyło między innymi takich form przemocy osobiście. 39% uczniów potwierdziło występowanie zjawiska przemocy również poza murami szkolnymi, a 26% przyznało się do czynnego uczestnictwa w akcie przemocy.

d) zjawisko cyberprzemocy

Cyberprzemoc jest jednym z najszybciej rozwijających się zagrożeń we współczesnym świecie. Nowoczesna technologia to nie tylko zabawa, ale także ryzyko uzależnienia, przemocy czy łatwego dostępu do nieodpowiednich treści. Internet i urządzenia mobilne zmieniły trwale nasz świat. Akty cyberprzemocy, czyli przemocy z użyciem mediów elektronicznych – choć dokonywane są w wirtualnym świecie, potrafią realnie wyrządzić bardzo dużą krzywdę. Badania przeprowadzone wśród uczniów z terenu Będzina wskazują, iż większość z nich wie czym jest cyberprzemoc. Wiedzę na ten temat potwierdziło 78% uczniów z młodszej grupy oraz 92% uczniów klas siódmych i ósmych. Ankietowani potwierdzają przypadki, w których osobiście doświadczyli cyberprzemocy, gdy ktoś zrobił im zdjęcie lub nakręcił film wbrew ich woli. Takie sytuacje zostały potwierdzone przez 30% uczniów klas czwartych, piątych i szóstych oraz 48% klas siódmych i ósmych. Wielu ankietowanych zadeklarowało zawieranie znajomości przez Internet, a wraz z wiekiem częstotliwość takich sytuacji dość dynamicznie wzrasta. Wśród uczniów z grupy młodziej do tego typu działań przyznało się blisko 48% badanych, a w grupie uczniów starszych prawie 70%. Niepokojący jest wynik, iż wielu uczniów nie zna ani jednej instytucji udzielającej pomocy w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą. Do braku wiedzy w tym zakresie przyznało się 61% uczniów klas czwartych, piątych i szóstych oraz 87% klas siódmych i ósmych.

e) gry hazardowe

Młodzież należy do grupy, która jest w sposób szczególny narażona na podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym nałogowy hazard. Z raportu CEBOS z roku 2018 wynika, że obecnie odsetki grających na pieniądze młodych ludzi spadły, w porównaniu z latami poprzednimi. W trakcie badania uczniów z terenu Będzina nie zabrakło pytań dotyczących postaw uczniów wobec gier hazardowych. Jak się okazało 24%

badanych przyznało się do uczestnictwa w grach hazardowych. Z pozyskanych danych wynika również, iż uczniowie najczęściej potwierdzali jednorazowe uczestnictwo w poszczególnych rodzajach gier. Najbardziej popularną formą rozrywki wśród młodych osób okazały się inne rodzaje gier niż wskazane w podpowiedziach, w tym najczęściej gry komputerowe, m.in. Minecraft, Fornite, a w dalszej kolejności gry na automatach w salonach gier, z których uczniowie korzystali więcej niż 10 razy.

f) spędzanie czasu wolnego

W ankiecie internetowej dla uczniów nie zabrakło pytania o to jak najczęściej spędzają swój wolny czas. Większość ankietowanych w grupie młodszej tj. 56% odpowiedziało, że w wolnych chwilach podejmuje różne aktywności fizyczne jak np. gra w piłkę, jazda na rowerze, basen czy sporty zimowe. W grupie uczniów starszych aktywną formę spędzania czasu wolnego zadeklarowało 45%. 42% badanych z grupy młodszej przyznało, że czas wolny poświęca na korzystanie ze sprzętów elektronicznych, m.in. grę na komputerze, tablecie czy telefonie, natomiast w grupie starszej aż 53% zadeklarowało spędzanie wolnego czasu na korzystaniu z komputera. Wynik tej części ankiety jest dość niepokojący, gdyż pozyskane dane wskazują, iż badani uczniowie w wolnym czasie najczęściej korzystają ze sprzętów elektronicznych w celu uczestnictwa w grach. Częste korzystanie z tych urządzeń niestety może pociągać za sobą niepożądane skutki w postaci uzależnienia od nich.

Odnosząc się do danych statystycznych należy pamiętać o podjęciu działań profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków. Wdrożenie profilaktyki pierwszo i drugorzędowej w zakresie przemocy rówieśniczej, a także nowych form przemocy za pośrednictwem urządzeń elektronicznych. Należy zwrócić uwagę na kwestie związane z ochroną przed cyberprzemocą. Przy planowaniu programów profilaktycznych należy pamiętać, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz przede wszystkim na wspieraniu głównych czynników chroniących, zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości. Należy pamiętać o tym, że pomocy i dostarczenia specjalistycznej wiedzy na temat uzależnień wymagają nie tylko dzieci, młodzież, ale także często ich rodzice, opiekunowie, osoby dorosłe i grono pedagogiczne. Pomagać, to nie tylko minimalizować skutki uzależnień, ale przede wszystkim zapobiegać, uświadamiać i edukować.

Ponadto sytuacja pandemii spowodowała narastanie problemów wśród nastolatków. Dotyczą one przede wszystkim zaburzeń nastroju, jego obniżania, stanów depresyjnych, lękowych, samookaleczeń, myśli samobójczych, jak również sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne. Nowym narastającym zjawiskiem jest abulia, czyli zaburzenie polegające na całkowitym braku motywacji do działania. Młoda osoba dotknięta abulią sprawia wrażenie osoby pozbawionej jakiegokolwiek motywacji do podjęcia nawet najprostszego działania. Pandemia spowodowała, że kondycja psychiczna młodzieży uległa znacznemu pogorszeniu. To stawia poważne wyzwanie przed profilaktykami, psychologami, nauczycielami zarówno jeśli chodzi o zmaganie się z natężeniem sytuacji zwiększonego ryzyka, ale również zorganizowanie swojego warsztatu pracy w nowych warunkach. Według ekspertów analiza obecnej sytuacji psychospołecznej młodych ludzi wskazuje na kilka istotnych zakresów tematycznych, szczególnie wskazanych obecnie do realizacji w ramach działań profilaktycznych. Są to zajęcia dotyczące: higieny cyfrowej i dobrostanu cyfrowego, w tym przeciwdziałaniu problematycznemu używaniu internetu, relacji i komunikacji online – w tym umiejętności poszukiwania i korzystania ze wsparcia online, radzenia sobie

ze stresem, przeciwdziałanie cyberprzemocy. Nie oznacza to, że inne tradycyjne częściej realizowane tematy nie powinny być wdrażane. Jednak specyfika obserwowanych obecnie problemów wskazuje na konieczność innego rozłożenia priorytetów, które zawsze powinny być weryfikowane w ramach lokalnych działań.

5. Rynek alkoholowy w Będzinie

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy prawa miejscowego, tj.:

1. Zarządzenie Nr 0050.334.2012 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 19 października 2012 roku w sprawie procedury wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Będzina;
2. Uchwała Nr LII/458/2018 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie miasta Będzina miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
3. Uchwała Nr LII/459/2018 Rady Miejskiej Będzina z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Będzina.

W dniu 10 stycznia 2018 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 2171). Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi weszła w życie dnia 9 marca 2018 r. i nałożyła na gminy obowiązek podjęcia nowych uchwał w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie powyższej nowelizacji. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, z późniejszymi zmianami) rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3, a więc dla:
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4 ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr IX/89/2003 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie: określenia zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, uchwała Nr XIII/126/2011 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży oraz uchwała Nr XXIII/254/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie: ustalenia dni i godzin otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych na terenie miasta Będzina.

Nowe uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego dnia 22 czerwca 2018 r., natomiast weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W dobie panującej pandemii COVID-19, aby wspomóc przedsiębiorców działających na terenie miasta Będzina, uchwałą Rady Miejskiej Będzina nr XXXI/241/2021 wprowadzono zwolnienie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na rok 2021.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych ustalony przez Radę Miejską Będzina, który obowiązywał do 6 lipca 2018 roku

Wyszczególnienie	Rok					
	2016	2017	2018 (do 06.07.2018)	2019	2020	2021
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), w tym:	220	220	220	brak	brak	brak
- do spożycia poza miejscem sprzedaży,	140	140	140	brak	brak	brak
- do spożycia w miejscu sprzedaży	80	80	80	brak	brak	brak

Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustalony przez Radę Miejską Będzina, który obowiązuje od dnia 7 lipca 2018 roku

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:	386	386	386
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	134	134	134
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	125	125	125
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	127	127	127

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:	146	146	146
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	61	61	61
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	41	41	41
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	44	44	44

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie miasta Będzina

Wyszczególnienie	Rok					
	2016	2017	2018	2019	2020 (stan na 30.09.2020 r.)	2021 (stan na 30.09.2021 r.)
Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:	173	161	154	173	142	138
- do spożycia poza miejscem sprzedaży,	127	119	112	124	105	108
- do spożycia w miejscu sprzedaży	46	42	42	49	37	30

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie miasta Będzina

Wyszczególnienie	Rok 2020 (stan na 30.09.2021)
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:	311
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	107
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	103
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	101
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:	62
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	30
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	15
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	17

Zestawienie liczby mieszkańców miasta Będzina przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2020 roku

Liczba mieszkańców miasta Będzina – stan na dzień 30.09.2021 r. - 50 988

Liczba mieszkańców przypadająca na jeden sklep	Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt gastronomiczny
472 (50 988:108)	1699 (50 988:30)

Wpływy do budżetu miasta z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

	Rok				
	do 30.09.2017	do 30.09.2018	do 31.12.2019	do 30.09.2020	do 30.09.2021
Ilość środków	1 086 428,56 zł	1 013 345,71 zł	1 120 626,10 zł	1 028 800,87 zł	1 218 738,44 zł

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (placówki handlowe, zakłady gastronomiczne) kształtuje się na porównywalnym poziomie w poszczególnych latach objętych programem, jednak zaobserwowano tendencję malejącą. Działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych prowadzą zarówno osoby fizyczne, jak również spółki handlowe. Rotacja przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na alkohol, jak i tych, którzy składają z niego rezygnację, kształtuje się na zbliżonym poziomie.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych

W celu sprawdzenia prawidłowości korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadzane są kontrole na podstawie Zarządzenia Nr 0050.283.2015 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 9 lipca 2015 roku w sprawie zasad kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Miasta Będzina zgodnie z harmonogramem kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wprowadzanym co pół roku zarządzeniem Prezydenta Miasta Będzina. W okresie od stycznia do września 2021 roku skontrolowano 2 punkty. Kontrole przeprowadzane są przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Harmonogram kontroli obejmował w 2014, 2015, 2016 i 2017 roku po trzy punkty sprzedaży napojów alkoholowych w miesiącu, natomiast w 2018, 2019, 2020 i 2021 roku po 2 punkty. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto przeprowadzono także kontrole oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych- w roku 2019 odbyły się 2 kontrole, natomiast w roku 2020 roku odbyły się 2 kontrole. W 2021 roku kontrole oświadczeń nie odbyły się.

III. Zasoby instytucjonalne, świadczące pomoc mieszkańcom miasta w rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Znajdujące się na terenie miasta:

- ***placówki leczenia odwykowego prowadzące działalność ambulatoryjną***
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro Salute” – Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia przy ulicy Sączewskiego, na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku objęła leczeniem odwykowym 45 mieszkańców miasta, to o 15 osób więcej niż w roku ubiegłym, w tym 9 kobiet. 40 mieszkańców – uzależnionych od alkoholu podjęło leczenie na skutek zobowiązania sądowego, w tym 5 kobiet. 12 osób uczestniczyło w terapii grupowej, w tym 4 kobiety. Liczba mieszkańców, którzy po raz pierwszy zgłosili się na leczenie – 33 osoby, w tym 7 kobiet.
- ***punkty konsultacyjno-informacyjne dla osób i rodzin mających problemy alkoholowe, w tym dla ofiar przemocy domowej*** pełnią dużą rolę w świadczeniu pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom w zakresie prawnym, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Do zadań punktów konsultacyjnych należy:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego i informowanie o możliwości podjęcia leczenia,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,

- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Na terenie miasta działa:

1. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie Grodzie przy ulicy Konopnickiej (Szkoła Podstawowa nr 6).*
2. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie przy ulicy 11 Listopada 1 (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).*
3. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie przy ulicy rtm. Witolda Pileckiego 17 (Miejska Świetlica Środowiskowa).*

Z uwagi na pandemię koronawirusa punkty konsultacyjne świadczyły pomoc w formie zdalnej – telefonicznej. Zatrudnieni w tych punktach prawnik i psycholog udzielili w bieżącym roku wsparcia 144 osobom. Z usług prawnych świadczonych 8 godzin w tygodniu skorzystało 26 mieszkańców miasta, którym udzielono 26 porad prawnych, a z usług świadczonych przez psychologa, w trakcie 12 godzin tygodniowo skorzystało 118 osób, w tym 71 kobiet. Z uwagi na czas pandemii, która wymusiła izolację i samotność, niepewność jutra, mieszkańcy chętniej i odważniej sięgali po telefon. Mieszkańcy konfrontowali się z kruchością życia, samotnością. Ta mieszanina uczuć spowodowała, że chętniej podejmowali temat swojego picia. I tu można zobaczyć paradoks pandemii – lęk o jutro wpływał na decyzje ostateczne co do zaprzestania picia lub decyzji o leczeniu. Osoby, które zgłaszały problem alkoholowy to 40 mężczyzn i 24 kobiety. Osoby, które potrzebowały wsparcia, gdyż ich partner lub partnerka nadużywają alkoholu to 7 mężczyzn i 47 kobiet. W stałym kontakcie z psychologiem pozostawało 5 mężczyzn i 10 kobiet. .

1. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin mających problemy alkoholowe, działający przy Specjalistycznym Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Marvit” przy ulicy Małachowskiego 16.*

W ramach prowadzonych konsultacji indywidualnych dla osób z problemem nadużywania alkoholu, uzależnionych od alkoholu, ryzykownie spożywających alkohol, pijących szkodliwie, w okresie od stycznia do września tego roku, w wymiarze 20 godzin tygodniowo, udzielono 240 konsultacji dla 102 osób uzależnionych, w tym 23 kobiet. Ze 153 konsultacji skorzystało 60 osób współuzależnionych, w tym 59 kobiet. 170 konsultacji udzielono 36 osobom z syndromem DDA, 11 konsultacji dla 7 osób pijących ryzykownie oraz 11 konsultacji dla 6 osób pijących szkodliwie. W sumie z pomocy skorzystało 211 osób, którym udzielono łącznie 585 konsultacji, to o 121 konsultacji więcej niż analogicznie w roku ubiegłym.

Na terenie miasta działa ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mieszczące się przy ulicy Krasickiego 17 - będące jednostką organizacyjną powiatu będzińskiego, obejmujące w swoich kompetencjach świadczenie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej. Z informacji otrzymanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, iż w roku bieżącym, Program Korekcyjno – Edukacyjny dla sprawców przemocy domowej nie był realizowany w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID – 19.

Na terenie miasta funkcjonuje:

- **Miejska Świetlica Środowiskowa przy rtm. Witolda Pileckiego PRL 17.** W roku bieżącym z zajęć prowadzonych w świetlicy oraz dożywiania korzysta 20 dzieci, pochodzących ze środowiska dotkniętego problemami alkoholowymi. Podopieczni świetlicy uczestniczą w zajęciach dydaktycznych i socjoterapeutycznych. Biorą udział w imprezach sportowych i kulturalno-rozrywkowych, jak kino, teatr. W okresie od stycznia do 14 lutego 2021 roku świetlica była zamknięta, co spowodowane było pandemią koronawirusa.
- **grupy socjoterapeutyczne** stanowią podstawę pracy profilaktycznej z dziećmi pochodzącymi z rodzin mających problemy z alkoholizmem. W trakcie dwugodzinnych spotkań dwa razy w tygodniu dzieci nie tylko są dożywiane, lecz przede wszystkim mają okazję uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych i wychowawczych. Aktualnie 15 grup socjoterapeutycznych funkcjonuje w 9 placówkach szkolnych, takich jak: Szkoła Podstawowa nr 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13. Dwie grupy działają w Szkole Podstawowej nr 2, 6, 9, 10, 11 i 13. Z prowadzonych zajęć korzysta ogółem 150 dzieci, po dziesięcioro w każdej grupie.
- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie** mieszczący się przy ulicy 11 Listopada 1 świadczy szerokie spektrum pomocy, w tym: poradnictwo, pracę socjalną oraz pomoc finansową osobom i rodzinom z tytułu alkoholizmu, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
- **Schronisko dla Bezdomnych, prowadzone w Będzinie przy ulicy Wolskiej 45** przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. W ramach swojej działalności udziela pomocy polegającej na zapewnieniu schronienia wraz z wyżywieniem osobom bezdomnym.
- **Grupa wsparcia AA** na terenie miasta znajduje się grupa Anonimowych Alkoholików, która tworzy wspólnotę mężczyzn i kobiet dzieląc się nawzajem swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój problem i pomagać innym w wyzdrowieniu. Jedynym warunkiem uczestnictwa we wspólnocie jest chęć zaprzestania picia. Grupa „Znicz” Będzin ul. bp. Adama Śmigielskiego 2 (przy kościele Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny). Mityngi odbywają się w piątki o godzinie 18.00

2. Znajdujące się poza terenem miasta:

- **placówki leczenia odwykowego prowadzące działalność ambulatoryjną i współpracujące w tym zakresie z miastem:**
  1. **Poradnia Terapii Uzależnień Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ulicy Szpitalnej 40 w Czeladzi**, udzieliła 45 osobom świadczeń medycznych z tytułu alkoholizmu, w tym 15 kobietom. 6 osób zostało zobowiązanych do leczenia odwykowego przez Sąd. 11 osób uzależnionych od alkoholu uczestniczyło w terapii grupowej, w tym 3 kobiety. 5 osób współuzależnionych uczestniczyło w terapii indywidualnej, a 2 osoby współuzależnione w terapii grupowej.
  2. **Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień w Sosnowcu.** Na przestrzeni tego roku w placówce leczyły się 34 osoby z terenu Będzina, w tym 20 kobiet, to 14 kobiet więcej niż w roku poprzednim. 10 osób współuzależnionych, w tym 9 kobiet uczestniczyło w terapii grupowej. Po raz pierwszy na terapię zgłosiły się 22 osoby, w tym 13 kobiet.
  3. **Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ulicy Korczaka 2**, objęło leczeniem ambulatoryjnym 15 pacjentów z miasta Będzina, w tym 10 kobiet. 9 współuzależnionych pacjentów brało udział w terapii indywidualnej. Liczba mieszkańców, którzy po raz pierwszy zgłosili

się na leczenie – 8 osób, w tym 7 kobiet.

4. *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Innych Środków Psychoaktywnych Mens Sana w Mysłowicach*, na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku objęła leczeniem 4 osoby z terenu Będzina.
5. *Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Siemianowicach Śląskich* objął leczeniem ambulatoryjnym 7 mieszkańców Będzina. 1 osoba współuzależniona korzysta z pomocy w/w ośrodka.

W sumie we wszystkich placówkach ambulatoryjnych znajdujących się na terenie miasta oraz poza Będzinem leczenie podjęło 150 mieszkańców naszego miasta.

• **placówki lecznictwa odwykowego prowadzące działalność stacjonarną i współpracujące w tym zakresie z miastem:**

1. *Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu*. W okresie od stycznia do września tego roku w placówce stacjonarną opieką objęto 2 osoby z terenu miasta Będzina, w tym 1 kobietę. Po raz pierwszy przyjęto 2 osoby.
2. *Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Filia w Skoczowie*. Na leczeniu odwykowym przebywały 2 osoby z terenu miasta Będzina, w tym 2 kobiety.
3. *Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gorzycach*. W okresie sprawozdawczym na leczeniu odwykowym przebywało 6 osób, będących mieszkańcami Będzina, w tym 5 osób przebywało na detoksykacji.
4. *Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku*. Na oddziale odwykowym 4 mieszkanki z terenu Będzina podjęły leczenie odwykowe.
5. *Szpital Psychiatryczny w Toszku*. W przeciągu dziewięciu miesięcy tego roku 4 pacjentów z terenu Będzina było hospitalizowanych, w tym 3 w oddziale detoksykacji.
6. *Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu*, objął leczeniem 3 mieszkańców miasta Będzina, w tym 1 w oddziale detoksykacji.
7. *Specjalistyczny Szpital – Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu w Branicach*. W przeciągu dziewięciu miesięcy tego roku żaden pacjent z terenu Będzina nie był hospitalizowany.
8. *Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie*, z powodu nadużywania alkoholu hospitalizował w trakcie dziewięciu miesięcy tego roku 115 osób z terenu miasta, z tego 12 kobiet.

Mieszkańcy Będzina od lat korzystają z lecznictwa odwykowego świadczonego także w *Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Parzymiechach*. Z uwagi na zakres obowiązków wynikających z funkcjonowania i działalności placówki, w roku bieżącym niemożliwym było uzyskanie danych statystycznych odnośnie liczby hospitalizowanych osób.

W placówkach odwykowych w systemie stacjonarnym leczenie podjęło ogółem 136 mieszkańców Będzina.

W sumie ze świadczeń medycznych w związku z nadużywaniem alkoholu w placówkach odwykowych o charakterze stacjonarnym i ambulatoryjnym skorzystało 286 osób.

- **Izba Wyrzężeń w Sosnowcu** odgrywa ważną rolę w odizolowaniu nietrzeźwych osób, które stanowią zagrożenie dla siebie, swoich rodzin i społeczeństwa. Od stycznia do września br. doprowadzonych zostało z terenu Będzina 1111 osób, w tym 122 kobiety. 633 osoby to mieszkańcy Będzina.

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Domu Dziecka w Sarnowie** służy pomocą osobom, będącym w sytuacji kryzysowej, z uwagi na występującą przemoc domową. Ze wsparcia Ośrodka korzystają rodziny zamieszkujące na terenie powiatu będzińskiego. W okresie dziewięciu miesięcy ze schronienia skorzystało 3 mieszkańców Będzina, w tym 1 dziecko.

IV. Zadania, Cele i Metody Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Głównym celem Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Będzina oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Zadanie nr 1:

zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cele:

- zachowanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego,
- minimalizowanie szkód zdrowotnych,
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Metody:

1. Świadczenie osobom uzależnionym od alkoholu, ryzykownie spożywającym alkohol, pijącym szkodliwie, osobom z syndromem dorosłych dzieci alkoholików oraz członkom ich rodzinom pomocy z zakresu udzielania konsultacji indywidualnych, poprzez zakup usługi prowadzonej przez instruktora terapii uzależnień.
2. Wsparcie i pomoc osobom uzależnionym od alkoholu w dostępie do świadczeń medycznych w zakresie terapii uzależnień.
3. Zabezpieczenie pomocy psychologicznej osobom nieletnim wykazującym tendencje do szkodliwego i ryzykownego używania alkoholu oraz ich rodzinom.
4. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.
5. Wspieranie działalności Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych, poprzez pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób świadczących pomoc i wsparcie osobom uzależnionym od alkoholu, pijącym ryzykownie, szkodliwie oraz członkom ich rodzin.
6. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców informacji o instytucjach i stowarzyszeniach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną na terenie miasta, poprzez aktualizację miejskiego informatora i jego bezpłatną dystrybucję.
7. Kontynuowanie współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie, Sądem Rejonowym, Sądem Rodzinnym w Będzinie, Komendą Powiatową Policji w Będzinie, Prokuraturą Rejonową w Będzinie - w zakresie indywidualnego pilotowania sytuacji rodzinno - bytowej osoby uzależnionej, potwierdzania istniejącego problemu alkoholowego u osoby zgłaszanej do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie Nr 2:

udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cele:

- pomoc osobom współuzależnionym – zapobieganie dalszemu powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez członka/członków rodziny,
- zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- zmniejszenie skali i natężenia szkód związanych z alkoholem, takich jak: przemoc domowa, zaniedbania i konflikty rodzinne.

Metody:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu poprzez:
  - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
  - zaproszenie na rozmowę motywująco-interwencyjną osoby, wobec której wpłynęło zgłoszenie,
  - skierowanie osoby na badanie do biegłych sądowych (lekarza psychiatry i psychologa lub lekarza psychiatry i specjalisty psychoterapii uzależnień), celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
  - pokrywanie kosztów wykonania badań i sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia,
  - przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
  - złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rodzinnego,
  - pokrywanie kosztów sądowych, w związku z przekazaniem wniosku do Sądu Rodzinnego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
2. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń niosących pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną osobom współuzależnionym, w tym ofiarom przemocy domowej poprzez:
  - wspieranie istniejących Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy - pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób świadczących pomoc prawną i psychologiczną oraz wsparcie osobom współuzależnionym i ofiarom przemocy,
  - organizowanie i pokrywanie kosztów szkoleń z zakresu świadczenia pomocy osobom współuzależnionym oraz ofiarom przemocy domowej,
  - pozyskiwanie i przekazywanie materiałów edukacyjnych,
  - organizowanie i finansowanie spotkań, wydarzeń warsztatów i happeningów poświęconych przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych, z problemem uzależnień i przemocy,
  - nieodpłatne udostępnianie lokali, będących siedzibą stowarzyszeń.
3. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie, celem rozeznania potrzeb i ustalenia zakresu i form pomocy rodzinie osoby uzależnionej.
4. Współpraca z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grupami roboczymi, pod kątem podejmowanych działań interwencyjno – edukacyjnych zmierzających do ochrony rodzin doświadczających przemocy.
5. Finansowanie i organizowanie szkoleń, nard, konferencji, warsztatów dla członków Miejskiej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i innych osób, zawodowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie miasta, w tym organizowanie superwizji. Pokrywanie kosztów podróży służbowych związanych z udziałem w szkoleniach.

6. Realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w szczególności:

- doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- opracowanie, realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie,
- finansowanie społecznych kampanii edukacyjnych, konferencji, wykładów, w tym współorganizowanie wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie akcji przeciwdziałających alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.

Zadanie Nr 3:

prorowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cele:

- ograniczenie rozmiarów i skutków alkoholizmu,
- zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości używania alkoholu,
- pomoc dzieciom pochodzącym ze środowiska dotkniętego alkoholizmem,
- promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od używek.

Metody:

1. Prowadzenie działań o charakterze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej minimalizujących ryzyko nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym ograniczających szkody wynikające z ryzykownego picia alkoholu poprzez realizację programów adresowanych do uczniów ich rodziców, nauczycieli oraz udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem alkoholowym.
2. Poszerzanie i udoskonalanie oferty, rozpowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, obejmujących także uzależnienia od nikotyny, skierowanych do dorosłych, dzieci, młodzieży, rodziców w szczególności, w miejscu nauki i pracy.
3. Wspieranie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, koncertów, konkursów i przeglądów twórczości w placówkach oświatowo-wychowawczych.
4. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.
5. Realizacja programów radzenia sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi, asertywność, budowanie relacji interpersonalnych, rozwiązywanie konfliktów.

6. Organizowanie i finansowanie przedstawień teatralnych, w tym świątecznej imprezy mikołajkowej dla dzieci ze środowisk dotkniętych alkoholizmem wraz z zakupem paczek. Pokrywanie kosztów przewozu dzieci na imprezy.
7. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.
8. Współfinansowanie działalności Miejskiej Świetlicy Środowiskowej w Będzinie w zakresie dożywiania dzieci, doposażania, zakupu materiałów edukacyjnych, piśmienniczych i innych niezbędnych do prowadzenia zajęć o charakterze kompensacyjnym i profilaktycznym.
9. Organizowanie, finansowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć i świetlic socjoterapeutycznych.
10. Kontynuowanie pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin alkoholowych poprzez:
  - prowadzenie grup i świetlic socjoterapeutycznych, w tym Miejskiej Świetlicy Środowiskowej.
  - pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób prowadzących zajęcia wraz z pochodnymi,
  - pokrywanie kosztów zakupu wyposażenia i sprzętu, artykułów piśmienniczych, pomocy dydaktycznych, udziału dzieci w wycieczkach,
  - dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych,
  - finansowanie kolonii socjoterapeutycznych, stanowiących integralny element całorocznej pracy z dziećmi.
  - organizowanie lokalnych spotkań, narad i konferencji w zakresie wdrażania w mieście systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym,
  - organizowanie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym letnich i zimowych półkolonii.
11. Organizowanie i finansowanie lokalnych imprez i festynów profilaktycznych dla młodzieży i dorosłych, promujących zdrowy styl życia, w tym towarzyszących realizacji kampanii społecznych o charakterze ogólnopolskim.
12. Aktywne spędzanie czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta propagującego ideę trzeźwości oraz zdrowego stylu życia jako alternatywa dla używek. Organizowanie i finansowanie wyjazdów plenerowych, integracja społeczna, ruch na świeżym powietrzu.
13. Rozpowszechnianie informacji o istnieniu, działaniach i miejscach spotkań grup samopomocowych, abstynenckich i trzeźwościowych, w tym, m.in. : AA, Al Anon, DDA
14. Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, stanowiących integralny element szkolnych programów profilaktyczno - wychowawczych, doposażanie placówek oświatowo - wychowawczych oraz miejskiej infrastruktury sportowej w sprzęt sportowy przeznaczony do realizacji profilaktycznych zajęć sportowo – rekreacyjnych.
15. Pokrywanie kosztów zakupu pomocy naukowych, dydaktycznych i książek oraz prenumeraty specjalistycznej prasy dla osób odpowiedzialnych za realizację programów profilaktycznych.
16. Udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych oraz kampaniach lokalnych dotyczących profilaktyki problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pokrywanie kosztów

wynagrodzeń dla prelegentów biorących udział w konferencjach i seminariach, pokrywanie wydatków towarzyszących realizacji kampanii (np. zakup poczęstunku, spektakli profilaktycznych, druk ulotek, plakatów, billboardów, gadżetów z logo kampanii, artykułów piśmienniczych i edukacyjnych, nagród).

17. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, czasopisma) wśród określonych grup adresatów: młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, kierowców.
18. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych na temat FASD (kampanie, konferencje, narady, szkolenia, prelekcje).

Zadanie nr 4:

wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Cele:

- budowanie systemu współpracy
- interdyscyplinarna współpraca na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi,
- współdziałanie na rzecz lokalnej społeczności.

Metody:

1. Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.
2. Wspieranie działalności podmiotów, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i krzewienia trzeźwości. Finansowanie zadań wynikających z Programu, realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne wyłonione w drodze konkursów ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Będzina.
3. Finansowanie szkoleń, konferencji i innych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi przedstawicielom instytucji, stowarzyszeń i osobom fizycznym, zawodowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie miasta.
4. Prowadzenie działań wspierających abstynencję i trzeźwienie osób uzależnionych, w tym: organizowanie integracyjnych wydarzeń, mających na celu promowanie stylu życia wolnego od uzależnień.
5. Udzielanie pomocy merytorycznej dla instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Zadanie Nr 5:

podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cele:

- zmniejszenie naruszeń prawa w zakresie bezwzględnego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym,
- zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.

Metody:

1. Podejmowanie wobec sprzedawców napojów alkoholowych działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży

alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

2. Podejmowanie wobec przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych czynności kontrolnych, w tym kontroli oświadczeń przedkładanych do 31 stycznia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok poprzedni.
3. Kontynuowanie współpracy z Komendą Powiatową Policji w Będzinie oraz Strażą Miejską w zakresie rozszerzania interwencji wobec nielegalnego handlu i łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Kontynuowanie współpracy z Państwową Inspekcją Handlową w zakresie naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez podmioty gospodarcze.
5. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, skierowaną do młodzieży.
6. Inicjowanie działań zmierzających do podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji oraz Straży Miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
7. Kierowanie wniosków do Sądu w uzasadnionych przypadkach.

Zadanie nr 6:

wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Cele:

- reintegracja osób uzależnionych od alkoholu.

Metody:

1. Podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie.
2. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez świadczenie pracy socjalnej i pomocy finansowej.

Zadanie nr 7:

prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu.

Cele:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat szkodliwości picia alkoholu,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska nadużywania alkoholu przez młodzież i osoby dorosłe.

Metody:

1. Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez umieszczanie informacji w lokalnych mediach.
2. Prowadzenie i wspieranie lokalnych kampanii edukacyjnych, happeningów związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, w tym zakup nagród dla uczestników akcji „Bezpieczne przedszkole”.
3. Pokrywanie kosztów udziału gminy w ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych kampaniach społecznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, w tym pokrywanie kosztów towarzyszących kampanii (np. zakup nagród, organizacja festynów, pikników, quizów, konkursów, zakup

poczęstunku itp.)

4. Tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie problemów alkoholowych.
5. Pozyskiwanie materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy domowej oraz ich dystrybucja wśród mieszkańców miasta. Pokrywanie kosztów doręczeń i przesyłek pocztowych.
6. Aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w konferencjach.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na względzie poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.
8. Prowadzenie edukacji wśród uczestników ruchu drogowego z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych, w tym pokrywanie kosztów wykładów i prelekcji z zakresu bezpieczeństwa na drodze.
9. Kontynuowanie współpracy z policją i strażą miejską odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych poprzez zwiększenie liczby patroli i kontroli kierowców pod względem trzeźwości.

Zadanie Nr 8:

monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych.

Cele:

- określenie zachodzących zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z alkoholizmem,
- analizowanie rzeczywistych skutków podejmowanych działań profilaktycznych.

Metody:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, celem pozyskiwania danych statystycznych.
2. Zlecenie i opracowanie lokalnej diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych.

Wskaźniki:

<i>nazwa zadania</i>	<i>wskaźniki</i>
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia w postaci indywidualnych konsultacji, - liczba udzielonych konsultacji, - liczba odbiorców, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy, Wspieranie działalności podmiotów, realizujących zadania adresowane do osób uzależnionych od alkoholu, - opracowanie i dystrybucja miejskiego informatora teledoresowego o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną osobom uzależnionym,
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. - liczba wniosków kierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie objęcia leczeniem odwykowym osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, - liczba osób, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące,

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego, Zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej osobom współuzależnionym, - liczba udzielonych porad, liczba osób korzystających z pomocy,
<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>Realizacja programów, warsztatów profilaktycznych w będińskich szkołach podstawowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych programów/warsztatów, - liczba osób uczestniczących w programach/warsztatach. <p>Zorganizowanie letniego wyjazdu socjoterapeutycznego dla dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych problemem alkoholowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w koloniach socjoterapeutycznych, <p>Zapewnienie dzieciom z rodzin alkoholowych udziału w zajęciach socjoterapeutycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba grup socjoterapeutycznych funkcjonujących na terenie miasta, - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych, - liczba przeprowadzonych zajęć socjoterapeutycznych. <p>Współfinansowanie działalności Miejskiej Świetlicy Środowiskowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci korzystających z formy wsparcia, - liczba zajęć socjoterapeutycznych. <p>Organizowanie i finansowanie lokalnych imprez i festynów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta, promujących zdrowy styl życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsięwzięć, - liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciu. <p>Realizacja pozalekcyjnych profilaktycznych zajęć sportowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w zajęciach sportowych, - liczba liczba przeprowadzonych godzin profilaktycznych zajęć sportowych,
<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p>	<p>Finansowanie szkoleń, konferencji i innych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi przedstawicielom instytucji, stowarzyszeń i osobom fizycznym, zawodowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba sfinansowanych szkoleń, - liczba osób, biorących udział w szkoleniu.
<p>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p>	<p>Kontrola punktów sprzedających napoje alkoholowe, pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - liczba podjętych interwencji, zmierzających do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
<p>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</p>	<p>Podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba działań skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu, - liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach.

	<p>Udzielanie pomocy socjalnej osobom i rodzinom z tytułu alkoholizmu w postaci pomocy rzeczowej i finansowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MOPS, w związku z problemem alkoholizmu, - kwota przyznanych świadczeń z tytułu alkoholizmu.
<p>Prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu</p>	<p>Przystąpienie do ogólnopolskich kampanii edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> -liczba realizowanych kampanii edukacyjnych, - liczba osób biorących udział w kampaniach edukacyjnych. <p>Zwiększenie świadomości społecznej na temat szkodliwości picia alkoholu poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dystrybucja materiałów edukacyjnych dotycząca problematyki alkoholowej i przeciwdziałaniu przemocy domowej wśród mieszkańców miasta

V. Zadania, kompetencje i sposób wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest organem powoływanym przez Prezydenta Miasta Będzina na mocy art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań komisji należy, w szczególności:

1. Inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Tworzenie lokalnej koalicji organizacji, instytucji, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Udzielenie pomocy merytorycznej instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym realizującym zadania objęte tym programem.
4. Opiniowanie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz projektów uchwał zmieniających ten program.
5. Opiniowanie projektu sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Opiniowanie uchwał dotyczących liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
7. Opiniowanie (w drodze postanowienia) wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem spełnienia warunków uchwał, o których mowa w art. 18 ust 3a ustawy.
8. Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
10. Prowadzenie czynności związanych z orzekaniem o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładach leczenia odwykowego, w tym sporządzanie i przekazywanie do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego

w Będzinie wniosków w tej.

11. Podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty” zgodnie z § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
12. Uczestnictwo członków Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
13. Współpraca z centralnymi i wojewódzkimi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach - posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie:

1. Za udział w plenarnych posiedzeniach 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2022, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku.
2. Za udział w posiedzeniach Podkomisji Motywująco – Interwencyjnej (1 posiedzenie) i Podkomisji Opiniująco - Kontrolnej (za przeprowadzenie wizji co najmniej 5 placówek punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji z zasadami określonymi w uchwałach Rady Miejskiej Będzina) 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2022, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku.
3. Za przeprowadzenie kontroli 1 punktu sprzedającego napoje alkoholowe wynagrodzenie w wysokości 70 złotych brutto.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie wypłacane co miesiąc do 15 następnego miesiąca, na podstawie list obecności. Za pracę w Komisji w miesiącu grudniu wynagrodzenie będzie wypłacane do dnia 31 grudnia 2022 roku.

VI. Źródła i zasady finansowania zadań programu

1. Wydatki przeznaczane na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu ujęte zostają w planach budżetowych na 2021 rok, w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Dysponentem w/w środków jest Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy.

VII. Realizatorzy programu i sposoby jego realizacji

1. Realizatorzy Programu:

Zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są przez Wydział Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej i koordynowane przez Wiceprezydenta Miasta Będzina, pełniącą jednocześnie funkcję Przewodniczącej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizacja Programu odbywa się przy współudziale:

- Członków komisji stałych Rady Miejskiej Będzina,
- Członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- Członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie,

- Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie,
- Kierownika Miejskiej Świetlicy Środowiskowej,
- Komendanta Powiatowej Policji w Będzinie,
- Komendanta Straży Miejskiej w Będzinie,
- Przedstawicieli Sądu i Prokuratury w Będzinie,
- Dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych,
- Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Dyrektora Teatru Dzieci Zagłębia,
- Przedstawicieli środowisk trzeźwościowych,
- Przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- Przedstawicieli Kościołów i związków wyznaniowych,
- Przedstawicieli Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Sposoby realizacji:

- 1) Realizacja zadań w ramach czynności Wydziału Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej.
- 2) Powierzenie zadań jednostkom gminnym następuje w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.
- 3) Powierzenie zadań podmiotom zewnętrznym następuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Program zostanie podany do wiadomości publicznej i będzie podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim zamieszczonych.

Zadania niniejszego Programu będą realizowane do dnia przyjęcia przez Radę Miejską Będzina Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok.

z up. Prezydenta Miasta Będzina
WICEPREZYDENT MIASTA

Anna Drzewiecka

NACZELNIK
Wydziału Polityki Społecznej
i Działalności Gospodarczej

Agata Wyderka-Pietrzyk

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym i w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gmina zobowiązana jest do corocznego przyjmowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.

NACZELNIK
Wydziału Polityki Społecznej
i Działalności Gospodarczej
Agata Wyderka-Pietrzyk

